

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.03.2011

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

[Агенция Фокус / www.ideyazabulgaria.org](http://www.ideyazabulgaria.org)

✓ **Едрият бизнес против увеличение на минималната заплата , цената на горивата била ниска**

http://www.ideyazabulgaria.org/index.php?option=com_content&task=view&id=2893&Itemid=95

Ние сме против в средата на годината да се увеличава минимална заплата. Това каза за Агенция „Фокус“ Васил Велев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал.

В събота ще се проведе Национален съвет за тристранно сътрудничество (НСТС), където синдикатите настояват да се разгледа проблема с ценовия скок на основните стоки от първа необходимост.

Велев заяви, че този въпрос най-напред трябва да бъде обсъден в комисиите към НСТС и след това да се разгледа на заседание на съвета. По думите му синдикатите са внесли материал от 25 страници в Комисията по доходи и жизнено равнище към НСТС. Преди седмица министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов също се обяви за свикване от 1 април на консултативния орган за мерки за компенсиране на доходите на населението.

Представителите на работодателските организации все още не са се запознали с позицията на синдикатите.

„Ние сме против в средата на годината да се увеличава минимална заплата. Имаше практика да се договаря **препоръчителен индекс за нарастване на заплатите**. Преди време бяхме договорили такъв. Това е по-правилният начин. Административно да се определят стойности в средата на годината не е добър подход”, заяви Велев.

„Цените се определят от търсенето и предлагането и това, което прави държавата в пазарните икономики е да защитава конкуренцията, затова има Комисия за защита на конкуренцията и да регулира цените на монополните доставчици - затова има Държавна комисия за енергийно и водно регулиране”, каза още Велев.

По думите му цените на горивата у нас далеч не са най-високи в Европейския съюз, а са сред най-ниските.

Възможностите да се влияе да пазара на горива са ограничени. Според Велев трябва да се изчака да минат

консултациите в Брюксел, които днес ще проведе вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков.

Днес от КНСБ съобщиха, че ръководството на синдиката ще представи утре предложенията на конфедерацията за подкрепа на доходите и социалните плащания на хората в условията на растяща инфлация.

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Стоител](#)

✓ **За „сива“ България от „белия“ Европейски съюз по-черно нещо няма**

<http://www.vestnikstroitel.bg/2011/03/18/%D0%B7%D0%B0-%E2%80%9E%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0%E2%80%9D-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%BE%D1%82-%E2%80%9E%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%8F%E2%80%9D-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF/>

Открай време, стане ли дума за провала на България в борбата срещу корупцията, нашенският политик вади от ръкава си няколко дежурни обяснения: това явление не е наш патент; страната ни не е самотен остров насред океана, за да остане незасегната от това социално зло; разобличаването на „белите якички“ е изключително трудно, защото подкупите се дават и вземат на четири очи...

Откъдето и да го погледнем, нашенският политик е прав, но с две много деликатни уточнения. Първо, в цивилизованите държави, към които от четири години България уж се числи, рушвети се дават само при изпълнен ангажимент. И второ, ако някого го хванат в крачка, той тутакси си подава оставката и изчезва от политическия хоризонт поне за четири-пет години. Или... дотогава, докато полицията и прокуратурата не преценят дали той заслужава да бъде съден, или пък публичният резил му е достатъчно наказание

Ако борбата с корупцията зависеше от количеството на борците срещу корупцията, България отдавна щеше да е световен шампион в тази „дисциплина“. По приблизителни изчисления, в т.нар. репресивни и контролни органи на държавата работят около 90 000 души, които всяка година изяждат и изпиват не по-малко от 2 млрд. лв. под формата на заплати, надбавки за прослужено време и допълнителни екстри като пари за дрехи, безплатни карти за градския транспорт и т.н.

Точно така – грешката е явна: „тези“ хора изяждат и изпиват „онези“ милиарди, защото резултатите от техния всеотдаен уж труд са повече от мършасти. Един пример...

На 5 март бе огласен годишният доклад на Държавния департамент на САЩ за контрола над наркотиците през 2010 г.

Според авторите на това четиво от януари до ноември м.г. органите на МВР са конфискували 115 кг хероин, 6,5 кг кокаин, 125 кг амфетамин на таблетки, 25 кг други синтетични наркотици, 3000 таблетки с психотропна субстанция и 444 кг марихуана. През същия период служителите на агенция „Митници“ са се отчели със 190 кило хероин, 10,5 кг кокаин, 3680 таблетки синтетична дрога, 280 кг марихуана, 10 кг опиум и 400 г хашиш.

А сега и „другата“ сметка: в МВР работят 60 000 души, за чиято издръжка държавата отделя около 1 млрд. лв. всяка година. За 35 000 бюстители на реда е известно, че получават заплати като полицаи, оперативни работници, дознатели, пожарникари и служители на бившата „Гражданска защита“. С какво обаче уплътняват работното си време останалите 25 000 души в системата си остава пълна мъгла.

Малко по-снизходителна е „статистиката“ по отношение на агенция „Митници“. Там работят 4000 души, годишната им издръжка не надхвърля 200 млн. лв., а репресивните им правомощия са повече от скромни. И какво се получава накрая? Един „отбор“ с 65 000 играчи и треньори е конфискувал... 2000 килограма дрога!

Макар „наркододателите“ на Държавния департамент на САЩ по традиция да не обръщат внимание на слугите на Темида, там работата е горе-долу същата: 10 000 души на заплата (6000 съдии, прокурори и следователи плюс 4000 съдебни служители), годишен бюджет около 400 млн. лв. и по около 1000 влезли в сила присъди на година, 95% от които са издадени срещу възможно най-дребните риби в „бизнеса“ – улични пласъори и „мулета“.

Втори пример.

Според официалната легенда превръщането на Китай в икономическа сила е плод на ефективна формула:

„чуждестранни инвестиции – разработване на собствени технологии – агресивна експортна политика“.

Експерти по борба с организираната контрабанда, интелектуалното пиратство и промишления шпионаж обаче разделят истината за китайския просперитет на пет основни нива.

Първо ниво:

световни гиганти от рода на „Адидас“, „Пума“ или „Дженерал Електрик“ изграждат свои филиали, обучават необходимия персонал и започват да произвеждат собствените си изделия.

Второ ниво:

китайски фирми започват да произвеждат стоки на световни марки (по лиценз или на ишлеме) – по оригинални технологии и с висококачествени суровини и материали.

Трето ниво:

китайски фирми – с мълчаливото съгласие на държавата – изграждат огледални копия на западноевропейските или американските филиали. Тяхната продукция е известна като „оригиналните ментета“, защото производствените мощности са досущ като истинските, технологиите са откраднати, а материалите и суровините – макар и местни – са с добро качество.

Тук специалистите открояват две поднива, като единствените разлики между тях са наименованията на стоките и опаковките. В единия случай те са измислени така, че пазарът да ги възприеме като непозната западноевропейска или американска продукция. А в другия случай става дума за директно интелектуално пиратство.

Четвърто ниво:

произвеждат се „оригинални“ китайски стоки, но с крадени технологии и от нискокачествени суровини и материали.

Пето ниво:

откровените ментета като маратонките „Абидас“, куклите „Варби“ и бормашините „Тош“.

През последните десетина години експертите засичат още една схема, която е симбиоза между някои от току-що описаните „разновидности“ на китайската икономика. Става дума за изработването на конкретни стоки (или групи стоки) по поръчка на конкретни клиенти. Деликатното в случая е, че за китайските производители няма никакво значение дали ще бъдат по поръчка, примерно – 100 000 стереоуредби „Сони“ менте (за нуждите на организираната престъпност) месечно, дали ще сбъднат мечтите на някой млад дизайнер за собствена модна линия в санитарния фаянс, или ще произвеждат по 5000 тона на ден арматурно желязо с... немски или шведски щемпел за качество.

На 16 март националните медии разпространиха поредната „блага вест“: слугите на Темида се наведоха пред управляващите толкова ниско, че човек не знае какво точно искат да им целунат – ръцете или краката. И то по най-делничен повод. Преди една година обикновеният столичен данъкоплатец Цветомир Богданов пресича на зелено едно софийско кръстовище. В същия този момент – преминавайки на червено – върху него връхлита служебната кола на военния министър Аню Ангелов, която е собственост на Националната служба за охрана. От удара детето на обикновения данъкоплатец Богданов е ранено, а оправданието на офицера от НСО, шофирал служебния автомобил, е повече от забележително: той бил минал на червено, защото г-н министърът много бързал!

След едногодишно предварително разследване, което в отчетите сигурно фигурира като „задълбочено, обстойно и в съответствие с действащата нормативна уредба“, обикновеният данъкоплатец Цветомир Богданов е привлечен по делото като обвиняем, защото... не бил реагирал светкавично и не бил предотвратил сблъсъка с автомобила на министъра. Тоест човекът ще бъде изправен на подсъдимата скамейка като съпричинител на катастрофата, защото е спазил Закона за движение по пътищата и правилника за неговото прилагане.

На пръв поглед казаното дотук няма нищо общо с темите, които вълнуват издателите и читателите на в. „Строител“. Ако съберем обаче правилно две и две, нещата придобиват съвсем друг характер.

На 8 март, при откриването на 11-ото поред изложение „Българска строителна седмица“, министърът на регионалното развитие и благоустройството заяви: „Кризата промени строителството от количество към качество“. Според него през 2010 г. са фалирали около 600 строителни фирми, т.е. два пъти повече, отколкото през 2009 г. Това обаче не било драматична ситуация, а оздравителен процес, който предотвратил умножаването на Банско и на „Слънчев бряг“ по две. Процесът, пак според министъра на регионалното развитие, бил „драматичен и революционен“, защото в момента „тотално се сменя манталитетът и на бизнеса, и на потребителите“.

Няколко дни по-късно – на 14 март, стана ясно, че предсрочното пускане на еднопосочното движение по магистрала „Люлин“ се отлага за неопределен период от време. Причината според агенция „Пътна инфраструктура“ е, че това „ще създаде опасност за целостта на

съоръжението”.

Минусовите температури – гласи още официалната позиция на АПИ – направиха невъзможно полагането на последния износващ слой на магистралата, защитаващ т.нар. дилатационни фуги, които, както е известно от дебелия учебници, компенсират температурните разлики: през лятото, когато е горещо, асфалтът се разширява, а „ушите“ на въпросните фуги се свиват. През зимата, когато настилката се свива, тези „уши“ се разширяват.

А на 15 март „червената“ парламентарна опозиция нанесе първия „предизборен“ удар: изпълнителят на лот 2 от магистрала „Тракия“ (отсечката между Стара Загора и Нова Загора), вместо да полага в основите качествени инертни материали, насипва пепел, събирана от въгледобивните мини в региона. Това било брутално нарушение на правилата, случвало се с благословията на управляващите и поради тази причина министърът на регионалното развитие трябвало тутакси да си подаде оставката.

С риск да се окажем пророци в собственото си село, смело можем да заявим – както страшно много обича да казва българският политик, – че... и г-н регионалният министър, и лидерите на „червената“ опозиция леко са се объркали. Или по-скоро, умишлено заблуждават широката общественост в името на задкулиското статукво. Оттук нататък започваме с голямото смятане.

Първо. От 20 години насам т.нар. репресивни и контролни органи на държавата са впрегнати в обуздаването единствено на криминалната престъпност във всичките ѝ разновидности – рекет, кражби, дрога, проституция, поръчкови убийства и т.н. Изпълнението на ангажиментите ни по глава 24 „Правосъдие и вътрешни работи“ също е в тази плоскост: колкото повече обвинения и присъди срещу знакови фигури от подземния свят, толкова по-страстни прегръдки и милувки от страна на Брюксел.

Мнозина сигурно не знаят, но от 10 години насам европейският и световният бизнес заобикалят България не заради прословутите „мутри“ и „добре облечени бизнесмени“, т.е. заради несъвършенствата на наказателното ни правораздаване, а по една друга причина: тоталното компрометиране на гражданския и административния процес. В миналия брой стана дума за анализа на Института за пазарна икономика, според който през периода 1999-2009 г. държавните чиновници са оцетили държавата с 24 млрд. лева. С колко са оцетили данъкоплатците предишните няколко правителства, управлявали милата ни татковина през периода 1990-1999 г.

– не е известно. Факт обаче е, че от края на 1989 г. до края на 2010 г.

наказателните дела, приключили с влезли в сила присъди, са не повече от 2500. При това най-малко 80% от въпросните присъди са я условни, я пробация. С други думи, същинската причина, заради която чуждестранните инвеститори не искат и да чуят за България, не е в наказателното правораздаване, а в гражданското и административното „такова“.

Където, в зависимост от материалния интерес, рушветите се движат от 50 000 евро до... няколко милиона.

Второ. От 20 години насам борбата срещу контрабандата и прането на пари върви в няколко много добре отпъкани коловоза: дрога, проституция, рекет, незаконен хазарт, цигари, алкохол. Колкото и внушително да изглеждат печалбите на мафията, изчислявани от държавните и неправителствените анализатори – около 2 млрд. лв. годишно, те са нищо в сравнение с нерегламентираните обороти на държавните и частните монополи, на правителствените бизнес фаворити, на „белите якички“. Да се е чуло и видяло някой скоро да се е занимавал с контрабандата на строителни материали? Да е погнал вносителите и търговците на цимент, тухли, арматурни желяза, фаянс, кабели, изолационни материали и всякакви там „аксесоари“, без които от строителния бизнес няма да остане дори блед спомен? Ами да е правил сравнителен анализ между родното производство, вноса и годишното потребление на подобен род „стоки“? Или пък да е изследвал разминаванията между митническите декларации на вносителите, фактурите на борсовите играчи и документите, попълвани и подписвани от строителните надзорници?

Поне от пет години се знае, че в някои съседни нам държави съществуват складове, в които китайските и турските ментета се сдобиват с европейски произход. Как става това, е ясно – сменят опаковките, етикетите и... цените. Ползите от тази хватка също не са тайна, затова няма да се занимаваме с тях.

Поне от десет години се знае, че без вноса от Китай и Турция за строителен бизнес в България не може да става и дума. За последно обаче за разбиването на „такава“ контрабандна схема се чу в края на 2005 г., когато МВР констатира:

Южното Черноморие е застроено с некачествен турски цимент, внесен в България на занижени цени или като чиста контрабанда. В края на януари 2006 г. количеството на незаконния и нерегламентиран внос бе сведено до изречението „В курорта Слънчев бряг са построени 20 хотела с контрабанден цимент“, а днес за този случай не си спомнят дори и хората, участвали в разбиването на престъпната схема.

Трето. Ако пепелта от мините, полагана като основа на бъдещата магистрала „Тракия“ в отсечката между Стара Загора и Нова Загора, е най-големият грях на изпълнителя, значи... да пием, да пеем и като се сетим за името му – да черпим. Защото истинските далавери, от които и българският шофьор, и европейският му събрат ще плачат и ще псуват след четири-пет години, са съвсем други. И в тях са замесени всякакъв тип люде – като започнем от високопоставените държавни чиновници, минем през авторите на проектите и стигнем до редовите подизпълнители.

Примерно някой дали си е задавал въпроса къде потъна хумусът, изгребан от Тракия след първите копки на бъдещите отсечки? По приблизителни изчисления става дума за десетина милиона тона уникално плодородна почва. По официална информация обаче с нея не е рекултивирана нито една закрита мина, заводски табан или ненужно хвостохранилище, защото... такава официална информация не съществува.

Още един пример. Някой, след като работата по новите лотове на магистрала „Тракия“ е в заключителна фаза, знае ли дали всички инертни материали, използвани за основа на пътната настилка, са минали предварително през трошачка?

Вярно, разликата в цената е никаква – 3 лв. на тон. Ама като тия пари, които и за една малка ракия не стигат, се умножат по... 12 милиона, колкото са тоновете инертни материали, потънали само под единия лот на магистралата?

Четвърто. След като в Китай могат да произведат дори ядрен реактор по поръчка на физическо лице, някой дали има представа какво е качеството на строителните материали, пристигащи всеки ден от далечния азиатски колос? Дали знае

китайската арматура при какви температурни отклонения започва да се деформира? Или пък при какви минусови температури китайските керемиди започват да се цепят като узрели дини? Всъщност т.нар. контролни органи дали имат представа откъде китайското строително карго влиза у нас? През Варна и Бургас, през Русе и Силистра, или по вода – до Солун, пък след това по суша – през някое от ГКПП-тата по гръцката и македонската граница?

Пето. За разлика от нормалния свят, където в условията на криза наистина оцелява истинският и качествен бизнес, у нас винаги е било точно обратното. Едната причина звучи библейски: заченати сме в грях и като грешници ще си отидем. Тоест българският бизнес никога не е съществувал в нормални условия. Беше криза, когато през 1988-1990 г. направи първите си стъпки. Отрасна по време на югославията и кръвопролитните войни в съседна бивша Югославия. Възмъжа покрай въвеждането на валутния борд и рестрикциите, съпроводи изпълнението на ангажиментите ни за пълноправно членство в Европейския съюз. И... тъкмо да се обръсне за първи път, върху главата му се стовари световната финансова и икономическа криза.

Другата причина е от „субективен“ характер: управляващите винаги са гледали на строителния бизнес като на дойна крава. Която, колкото по-здраво я вържеш за празната ясла, толкова повече мляко е длъжна да „пуска“. В този смисъл онези 600 строителни фирми, с които регионалният министър онагледил оздравителното влияние на кризата, през 2010 г. изобщо не са фалирали. Част от тях просто не са се потвърдили в Централния регистър на строителя и са се втели в стройните редици на „сивата икономика“, защото Законът за обществените поръчки позволява един умопомрачителен абсурд. За да спечелиш търг за многомилionen инфраструктурен обект, ти задължително трябва да си вписан в Централния професионален регистър на строителя. За да изградиш въпросния инфраструктурен обект като подизпълнител обаче, подобна „санкция“ не е необходима. Независимо от това дали водиш двойно и тройно счетоводство, дали пускаш на обекта скъпо струващи квалифицирани майстори, или се „задоволяваш“ с евтини физици и математици от трудовата борса.

И накрая, но не на последно място, ако някой искаше наистина да сведе „сивата икономика“ и корупцията до някакви що-годе приемливи размери, той отдавна щеше да е обърнал поне пет ведомства с хастара навън: Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на културата и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Плюс Комисията за защита на конкуренцията и Върховният административен съд. Защото, ако европейските и държавните пари потъват заради калпави проекти, няма как цялата вина да бъде прехвърлена единствено върху изпълнителите. Така че оттук нататък ни остава само едно: да научим какво мисли „кръчмарят“, зад чийто широк европейски гръб продължаваме да си правим сметките.

[Вестник 24 часа](#)

✓ **Корупция и липса на пари мъчат сектора**

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=822397>

Липсата на пари (22,6%), корупцията и нечестните лекари (21,6%) са основните проблеми пред здравеопазването у нас, сочи допитването на „Филипс“. Некомпетентните и нечестни лекари (19,5%) са друг препъникамаък. Над 17% от българите са убедени, че грижите за здравето са скъпо удоволствие. Още толкова смятат, че политиката на управляващите в сектора е лоша. По-назад са липсата на направления и недостъпните лекарства.

Проучването показва още, че близо половината от хората над 56-годишна възраст и 20% от хората между 46 и 55 г. страдат от хронични заболявания.

„Застаряването се развива с темпове, каквито не са наблюдавани досега. Ако през 2006 г. хората над 60 г. в света са били 700 млн., до 2050 г. техният брой ще достигне 2 млрд. До 2050 г. 50% от хората в развитите държави ще страдат от хронични заболявания“, заяви Питър Блажевац, директор корпоративни комуникации във „Филипс“.

www.mediapool.bg

✓ **Корупция, спекула и лошо управление заплашват българската икономика**

<http://mediapool.bg/show/?storyid=177278&srcpos=3>

Наред с кризата, корупцията в изпълнителната и местната власт и опитите на чужди инвеститори да вредят на обществен интерес чрез спекулации и некачествено изпълнение на ключови проекти, са сред най-деструктивните за националната сигурност фактори. Това е едно от основните заключения в анализа на Държавната агенция "Национална сигурност (ДАНС) за дейността ѝ през 2010 г.

[Публичната част на анализа](#) бе качена в петък на ведомствения сайт.

Изводите бяха представени ден по-рано от ръководството на ДАНС пред депутатите от парламентарната комисия за контрол на агенцията. След заседанието шефът на комисията Камен Костадинов (ДПС) коментира единствено, че отчетът е "изключително цялостен, добре направен, с изключително плътни и сериозни изводи". Въпросите за конкретни примери бяха подминати с обяснение, че тези данни са секретни.

Кръгове от фирми договарят конкурси преди да са обявени

От публикуваната част на доклада обаче става ясно, че през миналата година служителите на ДАНС са събрали данни за доста корупционни афери при възлагането на обществени поръчки от страна на изпълнителната власт. Като "традиционни схеми" са изброени манипулирането на критериите за оценка на кандидатите, монополизиране на определени дейности от тесен кръг от фирми и директно договаряне между възложителя и изпълнителя за завишаване на стойността на поръчките.

"В повечето случаи е налице тясна обвързаност по веригата възложител - проектант (консултант) - изпълнител. Често фирмите проектант/консултанти гарантират сключване на договори за възлагане на обществени поръчки срещу използване на техните услуги. Като звено за усвояване на договорените комисионни отчисления се използват и различни подизпълнители", посочват от ДАНС.

Не се споменават данни за броя на досъдебните производства за корупция, които прокуратурата е завела по материали на агенцията. Според последния отчет за дейността ѝ от август м. г., през първите шест месеца са били разкрити 39 подобни случая.

Агентите обръщат внимание и на корупционните практики в общините, където според тях се наблюдава "формиране на лоби в общинските съвети и местната администрация с цел влияние върху решенията в полза на определени интереси". Конкретни факти отново не се споменават.

Като пример за най-разпространена схема е посочено управлението на общинските имоти. "В част от случаите" от апетитни замени и неизгодни за кметствата сделки се облагодетелствали хора от "близкото обкръжение на кметовете или на общинските съветници, като за придобиване на общински имоти се използват и подставени лица".

Според анализа всяко неоснователно забавяне на някакво административно разрешение е "индикация за искане на подкуп".

"Установени са целенасочени действия за прикриване на осъществени корупционни деяния с цел избягване на наказателна отговорност, в т. ч. оказване на въздействие и лобиране в средите на съдебната система", допълват от ДАНС.

Състоянието на пътищата води до "материални щети и човешки жертви"

Според изводите на агентите състоянието на голяма част от родната инфраструктура изобщо не се вписва в съвременните европейски стандарти. Отчита се сериозен риск от "множество инциденти със значителни материални щети и човешки жертви". Като причина за лошите пътища логично е посочена липсата на финансиране.

Най-проблемни, според ДАНС, са цялата железопътна мрежа, огромна част от пристанищата и дори летищата, въпреки направените инвестиции в последните години.

"Изключително сериозен проблем за България е недостигът на ресурси за реализиране на проекти в транспортната инфраструктура, което поставя страната в зависимост от външно финансиране под формата на заеми или безвъзмездна помощ. В този контекст важна роля имат средствата, които ЕС предоставя и тяхното ефективно усвояване", смятат от агенцията.

Предупреждават и за риск от блокиране на някои институции и изнудването им от фирми-изпълнители. Причината е, че в момента не се извършва сериозен контрол на фирмите, които доставят и поддържат електронните мрежи за пренос на "чувствителна и явна информация".

Според анализа, ако подобни компании не бъдат проверявани сериозно за надеждност, те могат да се доберат до информацията от мрежата, използвайки слабите места в системата и да злоупотребят с нея.

"Има данни за допускане на множество подобни нарушения при изграждането на информационните системи на органите на изпълнителната власт. В някои институции съществува практика за прехвърляне към частни лица на важни за функционирането им активи и дейности без осигуряване на необходимите гаранции за добро изпълнение", посочват от ДАНС.

Всички ЕРП-та завишават разходите си, за да спекулират с цените

Както се очакваше, в документа е отбелязана дейността на всичките три енергоразпределителни предприятия (ЕРП). За тях имало данни, че системно спекулират с цените на тока и завишават разходите си по поддръжка на услугата, за да мотивират непрекъснатото увеличаване на цените. Сред основните методи на ЕРП-ата са осчетоводяване на неизвършени разходи, завишаване на показатели за загуби от кражби и неплатена консумирана енергия.

"От друга страна, некачественото изпълнение на договорените външни услуги създава рискове за електроразпределителната мрежа", добавят авторите на анализа.

За нарушения от страна на ЕРП-тата говори миналата година премиерът Бойко Борисов, след което бе назначена проверка.

Традиционно от ДАНС отчитат и динамично променящите се външни заплахи от тероризъм и очакването нелегалната миграция през страната ни все повече да се засилва.

www.maritsa.com

✓ Според анализа на ДАНС: Корупция, спекула и лошо управление заплашва икономиката

<http://www.maritsa.com/show.php?id=49036>

Наред с кризата, корупцията в изпълнителната и местната власт и опитите на чужди инвеститори да вредят на обществения интерес чрез спекулации и некачествено изпълнение на ключови проекти са сред най-деструктивните за националната сигурност фактори. Това е едно от основните заключения в анализа на ДАНС за дейността ѝ през 2010 г. Публичната част на анализа бе качена в петък на ведомствения сайт. Изводите бяха представени от ръководството на ДАНС пред депутатите от Парламентарната комисия за контрол на агенцията. От публикуваната част на доклада обаче става ясно, че през миналата година служителите на ДАНС са събрали данни за доста корупционни афери при възлагането на обществени поръчки от страна на изпълнителната власт. Като "традиционни схеми" са изброени манипулирането на критериите за оценка на кандидатите, монополизирани на определени дейности от тесен кръг от фирми и директно договаряне между възложителя и изпълнителя за завишаване на стойността на поръчките. "В повечето случаи е налице тясна обвързаност по веригата възложител - проектант (консултант) - изпълнител. Често фирмите проектант/консултанти гарантират сключване на договори за възлагане на обществени поръчки срещу

използване на техните услуги. Като звено за усвояване на договорените комисионни отчисления се използват и различни подизпълнители", посочват от ДАНС. Не се споменават данни за броя на досъдебните производства за корупция, които прокуратурата е завела по материали на агенцията. Според последния отчет за дейността е от август м. г., през първите шест месеца са били разкрити 39 подобни случаи. Агентите обръщат внимание и на корупционните практики в общините, където според тях се наблюдава "формиране на лоби в общинските съвети и местната администрация с цел влияние върху решенията в полза на определени интереси".

СПЕКУЛА С ЦЕНАТА НА ТОКА

Както се очакваше, в документа е отбелязана дейността на всичките три енергоразпределителни предприятия. За тях имало данни, че системно спекулират с цените на тока и завишават разходите си по поддръжка на услугата, за да мотивират непрекъснатото увеличаване на цените. Сред основните методи на ЕРП-ата са осчетоводяване на неизвършени разходи, завишаване на показатели за загуби от кражби и неплатена консумирана енергия. "От друга страна, некачественото изпълнение на договорените външни услуги създава рискове за електроразпределителната мрежа", добавят авторите на анализа. За нарушения от страна на ЕРП-тата говори миналата година премиерът Бойко Борисов, след което бе назначена проверка. Традиционно от ДАНС отчитат и динамично променящите се външни заплахи от тероризъм и очакването нелегалната миграция през страната ни все повече да се засилва.

www.novinibg.com

✓ **Фирма издаде фактура за подкуп от 180 000 лв.**

<http://www.novinibg.com/news/9181>

Данъчен инспектор от "Големи данъкоплатци" поискал да му се издаде фиктивна фактура, за да може с нея да осчетоводи рушвет от 180 000 лева. И я получил - фактурата била издадена от името на фирма за внос на автомобили, която била на негови приятели и явно не изпитвала страх от проверки и санкции, пише "Русе инфо".

Парите трябвало да минат като плащане за маркетингово проучване на пазара.

Схемата, която прокуратурата описа вчера в съдебната зала, шокира с наглостта си. И извади един от начините, по които данъчни инспектори, а и не само те, могат да вземат подкупи от фирмите, които трябва всъщност да проверяват.

Перфектно замисленият план бил описан от прокурора по време на делото срещу двамата софийски данъчни Пламен Грозев и Владимир Гатовски, които са обвинени в искане на грандиозния по размер подкуп от 180 000 лева, за да не си свършат работата. Срещу парите обещали на фирмата за производство на автомобилни профили, работеща в Русе, да "спести" 340 000 лева дължим на държавата данък. Само че управителят и Ехут Козняк сигнализирал в полицията и двамата данъчни били заловени в Русе. Обвиненията срещу тях са за поискан подкуп в особено големи размери, като случаят се определя от прокуратурата като особено тежък.

Делото най-сетне започна - двамата подсъдими поне на този етап отказаха да говорят, преди да изслушват всички свидетели. А техните разпити продължиха до късно.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Бюджетният дефицит се сви над 2 пъти за година до 650 млн. лв.**

http://klasa.bg/news/Read/article/162647_%D0%91%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82+%D1%81%D0%B5+%D1%81%D0%B2%D0%B8+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+2+%D0%BF%D1%8A%D1%82%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D0%BE+650+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2.

По предварителни данни дефицитът в хазната за януари и февруари 2011 г. е над два пъти по-малък от същите месеци на 2010 г., отчете финансовият министър Симеон Дянков в отговор на въпрос на депутатата от КБ Корнелия Нинова какво е изпълнението на бюджета за тази година, зададен по време на петъчния парламентарен контрол. Финансист №1 уточни, че докато през първите два месеца на 2010 г. дефицитът е бил 1,450 млрд. лв., тази година той е 650 млн. лв., като приходната част в държавния план е 100% изпълнена. Дори Агенция „Митници“ отчита 104% преизпълнение на приходите.

За първите два месеца на годината митниците са събрали от ДДС и акцизи върху цигарите със 114 млн. лв. повече в сравнение със същия период на 2010 г. „Нямам притеснения, че няма да изпълним бюджет 2011 г.“, категоричен бе Дянков.

В отговор на друг въпрос на Нинова - колко са реално дължимите суми към бизнеса, Дянков съобщи, че през миналата година неразплатените от държавата средства към фирмите са намалели с 400 млн. лв. и към началото на 2011 г. възлизат на 205,8 млн. лв. Вицепремиерът уточни, че почти всички ведомства са изчистили задълженията си към фирмите. Изключение правят 3 министерства. Регионалното министерство е редуцирало дълга си с 200 млн. лв. и сега дължи 47 млн. лв. на бизнеса. Министерството на отбраната пък е изплатило през 2010 г. 102 млн. лв. и остава да изплати още 87 млн. лв., предимно за големи проекти на чуждестранни фирми. Социалното министерство има задължения за още 4,8 млн. лв., но вече е изплатило 53 млн. лв.

Вицепремиерът отрече цитираните от Нинова данни на БСК, че правителството не е изплатило на фирмите 2,4 млрд. лв. По думите на депутатата от фирмите не са внесли осигуровки за 900 млн. лв. и дължат над 2 млрд. лв. за заплати на

работниците си. Нинова запита какви са социалните последици, щом като „държавата не плаща, а бизнесът не работи“. По-късно от пресцентъра на БСК уточниха, че „народният представител цитира изследване на работодателската организация за задълженията на предприятията в нефинансовия сектор на икономиката към 31 декември 2009 г., представено на 21 февруари 2011 г.“ Затова представените от Дянков данни от парламентарната трибуна се отнасят за 2010 г. и не противоречат на информацията на БСК“, се казва в прессъобщението на камарата. В отговор на въпрос на народния представител от ДПС Неджими Али във връзка със забавянето на изкупната кампания за тютюна, финансовият министър пое ангажимент да се сформира консултативен съвет, който да подготви дългосрочна стратегия за развитието на сектора. Дянков обеща през следващата седмица да се проведе експертна среща по проблемите на тютюнопроизводителите.

Ще бъдат подготвени анализ и препоръки за въвеждане на добри практики относно избора на търговски банки от държавни ведомства, отговори вицепремиерът Дянков на народния представител от БСП Янаки Стоилов къде държат парите си държавните фирми. Финансовият министър подчерта, че държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие могат свободно да управляват финансовите си средства, включително и подбора на търговски банки, стига да инвестират парите си при минимален риск и добра доходност. През юли 2010 г. финансовото министерство е разработило разпоредба, изискваща прозрачност при избора на финансови и кредитни институции. От 2011 г. всички държавни ведомства са задължени да депозират средствата си само в БНБ.

Докладът на СБ не бил представен в МФ

Последният доклад на Световната банка, в който има констатации и за България, не е представен официално в Министерството на финансите, заяви министър Дянков в кулоарите на парламента. Той обясни, че документът е базиран не на статистически, а на социологически данни. „Анализът е правен през февруари и началото на март 2010 г., но оттогава много неща се случиха. Икономиката тръгна нагоре, така че малко поостарял е сега моментът да си говорим за този доклад“, коментира министърът. В документа се твърди, че страната ни е сред държавите, в които икономическата криза е нанесла най-тежък удар върху хората, а българското правителство е засилило ефекта от кризата, като е намалило средствата за здравеопазване и образование.

✓ Заплатите на чиновниците с близо 15% ръст за година

http://klasa.bg/news/Read/article/162601_%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%81+%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%BE+15%25+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%B7%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0

Разходите за заплати и осигуровки на държавните служители са се увеличили с 14,9% за една година, сочат данни НСИ. Според статистиката увеличаването на възнагражденията на чиновниците се наблюдава и през четирите тримесечия на 2010 г., като в нито едно от тримесечията годишното процентно увеличение не е падало под 10%. Припомняме, че при актуализацията на бюджета в средата на 2010 г. вицепремиерът Симеон Дянков обеща, че заплатите на държавните служители и депутатите няма да бъдат увеличавани.

След като официалната статистическа служба на Европа ни постави в челната тройка по ръст на заплатите, от НСИ съобщиха, че през последното тримесечие на миналата година разходите на работодатели за един час положен от служителите им труд е скочил с 8% спрямо октомври - декември 2009 година. Увеличението спрямо 2009 г. в индустрията е от 7,9%, в услугите - 8%, а в строителството заплатите са пораснали с 3,3%. Най-висок е ръстът на общите разходи за труд спрямо същия период на предходната година при научните работници - с 26%, следвани от работещите в сферата на създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения – 24,8%. Покачване на разходите има и при „Други дейности“ - 17,5%, а най-малко са се увеличили разходите за труд в търговията и ремонта на автомобили и мотоциклети и строителството - съответно с 2,4 и 3,3%.

Намаление е регистрирано в икономически дейности „Култура, спорт и развлечения“ с 9% и в „Административни и спомагателни дейности“ със 7,5%, показват още статистическите данни.

Според експертите от НСИ само заплатите на работниците са се увеличили с 9,4% спрямо четвъртото тримесечие на 2009-а, а другите разходи (извън тези за възнаграждения) - с 1,8%. Най-сериозно увеличение от 30,6% има при заплатите на научните работници. Почти с толкова – 28%, е пораснало възнаграждението на хората, занимаващи се със създаването на продукти в информационния сектор, където обаче собствеността е предимно частна. В много сектори на икономиката, които дръпнаха напред през 2010 г., също се забелязва нарастване на разходите за работни заплати. В добивната промишленост ръстът е в рамките на 16,5%, а при производството на топлинна и електрическа енергия заплатите са пораснали с 20,2%. Понижение на възнагражденията има в сектора на културата и спорта – с 8,9%, и при административните и спомагателните дейности.

✓ Н.Пр.Рафаел Мендивил: Очаквам растеж на испанските инвестиции в България

http://klasa.bg/news/Read/article/162605_%D0%9D.%D0%9F%D1%80.%D0%A0%D0%B0%D1%84%D0%B0%D0%B5%D0%BB+%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D0%BB%3A+%D0%9E%D1%87%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BC+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6+%D0%BD%D0%B0+%D0%B8%D1%81%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B8+%D0%B2+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F

Н. Пр. Рафаел Мендивил е посланик на Кралство Испания у нас от средата на декември 2010 г. Роден е на 12 юни 1948 г. в Барселона. Завършил е право, има и диплом за „Международни отношения“ на Дипломатическата школа на Испания. Стартът му в дипломацията е през 1974 г., когато е назначен за трети секретар в Министерството на външните работи в Мадрид. През същата година става секретар в посолството на своята страна в Алжир.

Кариерата му преминава през постове като зам. консул в Цюрих, секретар в посолството в Москва, зам. генерален директор по политическите въпроси за Източна Европа, зам.-директор по политическите въпроси за Западна Европа. Работи последователно като генерален консул на своята страна в Бордо и във Франкфурт. През 1996 година е началник на техническия кабинет на зам. главния секретар на Министерството на външните работи на Испания. През 2004 г. става посланик на Испания в Полша, а през 2009 година вече е посланик за специални поръчения за Афганистан и Пакистан. Н.Пр. Рафаел Мендивил е Командор и офицер на Ордена „Исабел Католическа“, Командор и кавалер на Ордена за граждански заслуги, както и на високи ордени и отличия на Кралство Нидерландия, Кипър, Исландия, Германия, Австрия и Бразилия.

Специално за „Класа“ Н.Пр. Рафаел Мендивил сподели идеите си за своя дипломатически мандат в България.

- Ваше Превъзходителство, какво означава за вас дипломатическата работа в България? Как сте чувствате в нашата страна?

- Приспособяването към България не се оказва сложно. Хората са много толерантни и открити и установявам едно всеобщо чувство на симпатия към Испания. В този смисъл съм особено доволен, че работя в приятелска страна, член на Европейския съюз, която преживява много интересен период от историята си. А като приятели и съюзници за нас е вълнуващо да бъдем рамо до рамо с България в този момент. И от лична, и от професионална гледна точка за мен е привилегия да бъда изпратен в България.

- Каква представа имахте за страната ни, преди да бъдете номиниран за посланик у нас? Промени ли се мнението ви за България през първите месеци от мандата ви?

- Нямах предварително оформена представа за България. Предпочитам да откроя облика на страната след пристигането ми тук. В този смисъл впечатлението ми е извънредно положително. Бях се запознал с богатата ви история. Извънредно интересно е да се проследи как страната се е консолидирала на място, където през вековете са се срещали толкова много цивилизации. Резултатът е пример за толерантност и зачитане между различните групи на населението.

- Кои ще бъдат приоритетите на вашия мандат в България?

- Двустранните отношения между Испания и България са отлични. Поради това считам за много важно да поддържаме това ниво. Много често полагаме усилия, ако отношенията са сложни, но отслабваме вниманието си, когато всичко върви добре.

Ще отделяме специално внимание на търговските взаимоотношения между двете страни, както и на образователната система у вас

В двустранен план има много области, които предлагат огромни възможности за работа. Особено внимание ще отделяме на търговските взаимоотношения. Считаме за приоритетни преките испански инвестиции, но се надяваме в скоро време обемът им да нарасне и в обратната посока - от България към Испания. В този смисъл има още какво да се направи, защото няма да скрия, че и сега има нужда от улеснения за тези инвестиции, от сигурност за инвеститорите, от насърчаване на развитието на вложенията, с цел да бъдат по-ефективни и гъвкави и следователно по-атрактивни и за българската икономика, и за чуждестранните инвеститори.

Отдавам много голямо значение и на съпричастността ни към българската образователна система. Наличието на езикови гимназии в много градове на страната е основен фактор и тази форма на обучение дава отлични резултати не само в смисъл на обогатяване на познанията на учащите се в областта на културата, но и с оглед на бъдещето на връзките между испаноговорещите страни и България. Испанският език е майчин за около 400 милиона души в над 20 държави. В тази рамка естествено бих включил и културните взаимоотношения. Работата на института „Сервантес“ в София е от голяма важност, затова я подкрепяме, като към нея добавяме проявите, организирани от културния отдел на самото посолство.

- Испания винаги е подкрепяла България в процеса ѝ на приобщаване към постиженията на голямото европейско семейство. Подкрепихте ни и при влизането ни в НАТО. В момента тема номер 1 у нас е влизането на България в зоната Шенген. Неотдавна премиерът Бойко Борисов посети Испания и се срещна с вашия премиер Хосе Луис Родригес Сапатеро. Стана ясно, че Испания ни подкрепя за Шенген. Безпрекословна ли е тази подкрепа?

- Испания вече заяви ясно позицията си относно включването на България в Шенгенското пространство. За Испания важното е България да е изпълнила техническите изисквания. Не обвързваме това влизане с друг вид условия. Испания вече установи своеобразна зона Шенген с България през 2009 година., когато премахна ограниченията в трудовия си пазар, което позволи в страната ни да се установи най-многобройната българска общност в чужбина. По наши изчисления тя наброява близо двеста хиляди души.

- Кои ще бъдат въпросите, по които Испания и България ще си сътрудничат най-тясно в близко и по-далечно бъдеще?

- Вече споменах за близостта на становища между Испания и България. Поддържаме постоянен контакт по въпроси, засягащи двете страни в рамките на Европейския съюз.

Бъдещето на Европейския съюз ни задължава да приемаме решения с дългосрочен ефект например общата аграрна политика

Ще продължим да съгласуваме мнения с вас и с други държави с цел да защитим нашите позиции.

Бъдещето на ЕС налага приемането на решения с дългосрочен ефект, каквито са например разчетите за следващите бюджетни периоди или общата аграрна политика. За щастие позициите на Испания и България и по тези въпроси са еднакви.

- Като цяло посолството на Испания организира прояви, които се радват на интереса на широката българска публика. Какво предвиждате в близко бъдеще? Ще посочите ли някоя конкретна инициатива?

- Посолството на Испания изготвя ежегодни културни програми, чрез които се стреми да присъства в културния афиш на страната. Отделено е внимание на класическата музика и ще съдействаме за организирането на концерт с участието на оркестъра на Българското национално радио през есента на тази година.

Джаз, сефардски песни, класическа музика и интересна изложба през есента

В програмата ни присъства и джазът. В рамките на фестивал „Джаз +“ или етническа музика през септември организираме концерт на певицата от сефардски произход Мор Карбаси.

В този ред на мисли през май ще се проведе Фестивалът на испанското и ибероамериканското кино, който вече е традиционен за културната програма на столицата. Предвиждаме и много голяма изложба след лятото, но позволете ми да не давам подробности за нея, преди да сме приключили цялата организация по тази интересна инициатива. Ще продължим да насърчаваме фестивала на училищния театър на испански език, проявите, свързани с испанската литература; ще предложим на българските зрители куклен театър, късометражни филми и ще популяризираме поетични творби на съвременни испански автори. Искам да напомня, че голяма част от проявите ни се осъществяват съвместно с института „Сервантес“ в София, който също е испанско публично ведомство. Тази година се отбелязва и 50-годишнината от създаването на катедрата по испански език в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Ще съдействаме за провеждането и на тази инициатива.

Вестник Труд

✓ Инфлацията подяжда спестяванията

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=822917>

Инфлацията вече занули лихвите по депозитите ни. Това означава, че реално не печелим от парите си в банките. Според статистиката на БНБ през януари тази година средният лихвен процент по депозитите за домакинствата е 5,91% в лева и 5,07% в евро. За същия месец Националният статистически институт измери инфлация от 4,5% на годишна база. За февруари поскъпването нарасна до 5,2 на сто. Въпреки че все още няма официални данни от БНБ за лихвите по депозитите, тенденцията е те да намаляват, така че се изравняват с процента на инфлацията. Според финансовите консултанти от Моите пари през ...

Вестник 24 часа

✓ Дянков: Сега няма пари да вдигаме пенсии и заплати

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=823051>

Към момента нямаме резерви за индексране на пенсии и заплати. Този разговор може да се води в средата на годината, когато се види какво е изпълнението на бюджета, каза вчера в парламента финансовият министър Симеон Дянков.

Той отчете, че за първите 2 месеца на годината хазната е на червено с 650 млн. лв., а година по-рано за същия период дефицитът бил два пъти по-голям. Агенция "Митници" е изпълнила на 104% заложените приходи.

Това не е типът данни, за които да се говори, реагира остро вицепремиерът по повод доклад на Световната банка, според който кризата у нас се е задълбочила, след като държавата е орязала парите за здраве и образование, а българинът обеднява. По думите му документът не е анализ, а социологическо проучване. "Питали са бедни българи или по-скоро хора с по-малки доходи, значителна част ромско население. Това е станало преди година. За този период икономиката тръгна нагоре", каза Дянков.

По-късно от Световната банка омекотиха изводите. Българският отговор на кризата е адекватен в сравнение с повечето държави от региона, посочват авторите на документа - Йеско Хенкел и Маркус Репник, в коментар, изпратен от представителството на банката у нас. Според Хенкел "въпреки че кризата създаде много трудности на българите, страната успя да се предпази от най-тежките ефекти, засегнали други страни". Репник посочва, че тук кризата се е усетила най-силно през 2009 г., когато 28% от анкетираните домакинства казват, че са засегнати. Две изследвания след това обаче показали, че ситуацията се подобрява. Разумната фискална политика създава добри условия за възстановяване, коментира Репник.

Финансовият министър отчете, че държавата дължи 205 млн. лв. на бизнеса и през 2010 г. е разплатила 400 млн. от дълговете си.

Министърът обясни, че държавните фирми са започнали да провеждат процедури за избор на банки. Къде държат парите си ще стане ясно след анализ.

КОНТРА

Само през януари и февруари инфлацията е 1,9% и надминава половината от прогнозираните в края 2,6%, обявиха от КНСБ. Те настояха за 7,35% препоръчителен индекс за увеличаване на заплатите в частния сектор. Бюджетните трябвало да скочат поне със 7,9%. Нетната минимална заплата да стигне 211 лв., което е официалната летва за бедност, настоява лидерът Пламен Димитров. Социалната пенсия трябвало да е половината от нея - 105, 50 лв. Сега е 100,86. КНСБ иска гарантираният минимален доход да се вдигне от 65 на 84 лв., с което детските да се увеличат от 35 на 45 лв.

Вестник Капитал

✓ Симеон Дянков: Преди избори се правят най-глупавите харчове

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2011/03/18/1061606_predi_izbori_se_praviat_nai-glupavite_harchove/

Каква е официалната позиция на България към предлагания Европейски механизъм за финансова стабилност?

България е една от шестте държави, поддържащи позицията, че макар като цяло Европейският финансов механизъм да е добра идея, в него има няколко необмислени момента. Изпратили сме официално писмо до Брюксел, в което изразяваме отрицателно мнение относно идеята при по-нататъшно разширяване на еврозоната новите членки да са

солидарно отговорни за минали задължения. Един вид с определен процент ще отговаряме и за парите, които са отпуснати на Гърция и Ирландия, както и за парите, които ще отидат при някои други държави от Южна Европа през следващите месеци. Водим разговори към нас да се присъединят и няколко други държави, които все още не са изразили официално мнение по въпроса като Румъния и Полша.

Това правителство дойде с желание да проведе реформи на много широк фронт. Сега те видимо боксват. Защо?

Да, реформите се правят в началото на мандата. Аз съм доволен от пенсионната реформа. На тази база поне за няколко години България има едно постижение.

При административната реформа имаше някои постижения. Предстоят още две големи стъпки в следващите месеци. Първо, новият единен класификатор на длъжностите в администрацията вече е готов. Амбицията ни е да е действащ до юли. Приемането му е предпоставка за въвеждане на нов тип заплащане на държавните служители и на въвеждане на по-ясни критерии за кариерно развитие. Тези правила трябва да влязат в сила от 2012 г.

Разбира се, има и много неща в администрацията, които се надявахме, че ще станат, но все още не са се случили. Голямата тема е електронното правителство, което се забави. От тази гледна точка на последния Министерски съвет беше прието Съветът за административна реформа да отговаря за електронното правителство. Защото в транспортното министерство, което е ресорно, нещата не се движат.

Има и няколко реформи, при които се надявахме на по-добър напредък. Здравната реформа тръгна и забуксува на два пъти. Надявам се, че този здравен министър ще успее да я отпусне.

За мен основната фискална тема е реформата в системата на сигурността. Министър Аню Ангелов започна съкращения в неговото ведомство. Но резултатът от тях ще е видим през 2012 г., тъй като при съкращения там се дължат 20 работни заплати. В останалите системи на сигурността все още чакаме някакви значителни реформи.

Не е ли спорно доколко пенсионната реформа е успешна, защото бяха отложени много решения, които трябваше да се вземат сега?

Да, но България е една от малкото държави, в които се премахна точковата система. Имаме график как от януари 2012 г. постепенно ще се увеличава стажът за пенсиониране. Би било по-добре да се увеличи и пенсионната възраст, защото това става в цяла Европа. Аз и екипът ми твърдахме, че това е най-важната крачка, но дотам не се стигна. Но все пак съм доволен от факта, че с увеличението на броя на отработените години ще постигнем същия резултат. Виждам как в други държави как се борят със същия проблем. В сравнение с Европа в България постигнахме някакъв успех. И го сравнявам с други сфери, в които очаквах по-голям успех – здравеопазване и висше образование.

С някои от действията си правителството показва, че е склонно да се меси на пазара, за да потуши недоволството на определени групи от обществото. Така не рискувате ли да се надигне вълна от подобни искания?

Може би имате предвид част от правителството. Аз като финансов министър и като икономист съм убеден, че са работещи мерките, които могат да издържат дългосрочно – не само на моментните политически нагласи, а и на теста на пазара. От време на време някои от моите колеги излизат с недобре обмислени идеи. Но пък има достатъчно примери как след дискусия в Министерския съвет идеята или отпада, или се стига до по-работещ вариант. Такъв пример е първоначалната идея да се създаде Агенция, която да контролира цените на храните. Друг такъв пример от седмицата е идеята ДКЕВР да се занимава с цените на горивата. За да се стигне до подобно решение, то първо трябва да мине през доста по-обширен дебат. А и пазарът на горивата не е сходен с този на електричеството или на водата, за да се контролира от ДКЕВР.

Но ако въпросът може да се преформулира дали в правителството има някои по-дясно мислещи хора и някои по-иначе мислещи хора – да, има доза истина в това.

Налагало ли ви се е да правите компромиси и какви?

За да работи един екип, се налагат компромиси. Налага се да се спори и да се стига до различни решения. Аз съм на мнение, че този спор не трябва да се провежда само зад закритите врати на Министерския съвет, а трябва да е и публичен, за да се чуят повече мнения. Затова понякога сигурно си задавате въпроса – тези министри не си ли говорят. Да, говорим си. Но за мен е важно да се включи и обществото. Такъв пример е дебатът за минималната работна заплата. Тази тема се появява в публичното пространство по два пъти всеки месец. Аз, министър Трайков и голяма част от останалите министри и най-важно – работодателите, сме на мнение, че не е работа на правителството да се меси на пазара на труда. По този въпрос е нужен консенсус първо между синдикатите и работодателите и след това правителството може да реагира. Но такъв консенсус досега няма и не може да има, защото идеята не е икономически издържана. И аз твърдо смятам, че тази година минималната работна заплата не трябва да се увеличава. Министър Тотю Младенов може би има друго минало, други разбирания и следователно по някакъв начин продължава да настоява за тази идея. Освен ако самото социално министерство не планира административна реформа, водеща до спестяване на средства, които да се пренасочат за увеличаване на минималната работна заплата. Ако министър Тотю Младенов има такъв проект, аз с радост ще го представя на Министерския съвет.

Ще има ли дебат за увеличение на пенсиите?

При финансова възможност от средата на годината може да се говори, но не за индексирани на всички пенсии, както се е правело преди години. Трябва да се направи анализ кои са най-затруднените слоеве – това са главно получаващите вдовишки пенсии и по-възрастните пенсионери.

Имате ли разчети колко средства ще са нужни за такова увеличение?

Зависи от различните сценарии – дали да се увеличат само вдовишки пенсии, или и тези на хората над 75 години. В рамките на нашия мандат това увеличение ще стане. Въпросът е как се разпределя между тази и следващите две години.

Ще има ли увеличение или намаление на данъци до края на мандата ви?

Увеличение - не. Надявам се в по-скорошен период да има понижение на ДДС, но не чрез въвеждането на

диференцирани ставки. Ще следим бюджета дали няма такава възможност още в края на тази година. Амбицията е понижението да е поне с два процентни пункта на две стъпки. Преди това бях амбициран и на по-голямо редуциране на ставката, но това зависи не само от развитието на европейската икономика, но и от събитията в Япония и Близкия изток.

Ще промените ли прогнозата си за ръста на икономиката през тази година?

Към момента няма достатъчно причини това да се случи. На последния Съвет на икономическите и финансови министри ЕК представи анализ, който показва, че ако цената на петрола се увеличи с 25%, БВП средно за Европа пада някъде с 0.2-0.3%. Но в по-малките икономики спадът е по-голям. Така че ако цената на петрола остане висока дълго време, определено ще има негативен ефект не само върху развитието на българската икономика, но и върху бюджета заради по-ниското потребление. Но засега е твърде рано да се правят прогнози.

Изглежда, че първите два месеца са слаби откъм приходи...

Напротив, февруари беше силен месец спрямо прогнозите. Това е най-лошият месец от гледна точка на бюджета по принцип. Миналата дефицитът беше над 900 млн. лв., сега е 300 млн. лв. Само за първите два месеца на тази година спрямо предходната дефицитът ни е с близо 700 млн. лв. по-малък. Правя сравнение с миналата година, защото разходната част тази година е като тази през миналата година.

Март засега върви по-добре и откъм постъпления от ДДС, и откъм акцизи.

Донякъде това не се ли дължи и на растящите цени на суровините?

Донякъде, но нетно даже сме на загуба. Тази теза, че като се увеличава цената на петрола, печели бюджетът, не е вярна. Защото спада вътрешното потребление.

Една от целите на Агенция "Митници" беше да овладее сивия сектор при акцизните стоки. Има ли напредък?

При алкохола в края на 2010 г. сме събрали с 60% до 70% повече спрямо 2009 г. При горивата, при положение че потреблението спада с 18%, завършихме на плюс. Големият плюс при горивата ще е тази година заради мерките, които предприехме. Голямата тема остават цигарите. В България най-много са пратките на контрабандни цигари от Гърция. А нашият проблем е комуникацията с гръцката митница и МВР. Втората тема бе вдигането на акциза върху цигарите миналата година. Но той имаше еднократен ефект, който тази година не би трябвало да влияе. Освен това един голям процент от българите се отказват от цигарите и с Министерство на здравеопазването в момента правим анализ на потреблението на цигари в страната.

Кога очаквате съживяване на вътрешното потребление и инвестициите?

Чуждите инвестиции се увеличават, просто трябва време. През януари те са доста по-високи спрямо същия месец на предходната година.

Този резултат може да се дължи на една сделка...

Ако всеки месец имаме по една-две допълнителни сделки, това би било добре. Чуждите инвестиции ще се увеличават, защото се излиза от кризата. А и все повече инвеститори разбират, че България е с ниски данъци.

Реформите са два типа: една част от тях се правят с цел нещо да се подобри, а друга - да се предотврати нещо по-лошо. Фактът, че ние успяхме да задържим данъците на това добро ниво за бизнеса и за домакинствата, всъщност е един вид реформа.

Все още обаче има какво да се направи за подобряване на бизнес климата...

Безспорно има още много какво да се направи за подобряване на бизнес климата, но в данъчната система постигнахме максимума. Аз съм доволен от успехите ни там – на фона на кризата и случващото се в Европа. Но конкретно по въпроса – тази година ще имаме добро развитие в сектор строителство просто защото се строят активно магистрали, първостепенни и второстепенни пътища. Средствата за ремонт и строителство в бюджета са с близо половин милиард повече тази година.

Вътрешното потребление за последното тримесечие на 2010 г. е с положителен знак, което означава, че и там има известно събуждане. Донякъде развитието на събитията в Близкия изток може да ще забави възстановяването. Но съм убеден, че тази година ще има ръст на вътрешното търсене. По всички показатели – услуги, износ, строителство, туризъм и вътрешно потребление, България ще бъде на плюс.

Кога все пак хората ще могат да усетят това подобрение?

Аз се занимавам с фискалната политика, данъчната политика и макрополитиката на страната, а макрополитиката на страната е такава, че вече три тримесечия имаме положителен растеж. В износа вече 15 месеца имаме положителен растеж. Това са добри данни. Кога средният човек ще го усети – средният човек в износа вече е доста добре, средният човек в строителството също вече има доста работа.

След срещата Ви с КРИБ се разбра, че ще има допълнение към Пакта за финансова стабилност с форсмажорна клауза.

Ще има ли промяна по другите параметри?

Форсмажорната клауза я предвиждахме още в началото. Тя ще се задейства при извънредни ситуации като наводнения, земетресения. Заимствахме текстовете от Германия: как се влиза в такава процедура и по-важното – как се излиза. Дали ще има други промени по пакта – готови сме да приемем предложението той да влезе в сила през 2012 г. Другата идея е в конституцията да влязат само основните положения. Подробностите, включително формулата за влизане и излизане от дефицит, ще бъдат записани в Закона за устройството на държавния бюджет. Съгласихме се дефицитът да се изчислява по европейската методология – това също ще залегне като промяна

Кога ще са готови конкретните законови текстове?

Те са почти готови, но изчакваме да минат всички срещи с политическите партии, работодателските организации и синдикатите. След това вече ще има втора поредица от срещи, на които вече ще отидем с готови предложения за текстове. Те ще отразяват направените препоръки от първоначалните ни разговори.

Имаше критики, че така направена, формулата, по която се пресмята бюджетното салдо, ще действа проциклично на икономиката?

Всяка формула, при която, като имаш повече пари, ти позволява да харчиш малко повече, е донякъде проциклична. Но има някои неща във формулата, които могат да се променят. Ще вземем предвид някои препоръки на БНБ, независимите икономисти и КРИБ. Но те ще бъдат отразени в конкретни текстове през следващата седмица. След като всички промени минат още веднъж през общественото обсъждане, ще сме готови и ще се чувстваме достатъчно сигурни да ги предложим на депутатите.

Колко са просрочените задължения на държавата към частния сектор към момента?

Задълженията от страна на централния бюджет бяха около 80 млн. лв. миналата седмица. Една част от тях някои фирми не искат да си ги получат преди април заради приключването на счетоводната година. Такъв е случаят с всички пари, които все още са дължими от МРРБ. По-голямата тема са задълженията на общините, които са около 200 млн. лв. Надяваме се, че общините ще могат да решат този проблем. Има и няколко особени случая, като например Военно-медицинска академия, която продължава да е с големи задължения. Министерството на отбраната вече работи по този проблем.

Какво се случва с фирмите, които не потърсиха парите си през Банката за развитие? Влизат ли и те в тези 80 млн. лв.?

Да и тази година ще им се изплатим, когато те искат, т.е. вече не изчакваме заради фискални проблеми на държавата.

Има ли опасност тази година фискалният резерв да падне под 4.5 млрд. лв.?

Не мисля, че има такъв проблем. Макар че и под тези 4.5 млрд. лв. имаме бюджетен ресурс, който при нужда може да се използва. Но не мисля, че това ще е нужно, защото са тежки първите два месеца на годината. Април е най-силният месец откъм данъци. След това се активизират селското стопанство, туризмът, започват да се строят магистралите. Така че по-важното беше през първите два месеца да няма никакви големи неприятни изненади.

Очакват ли натиск за повече разходи предвид предстоящите избори?

Всички ме предупреждават, че е особено тежко да си министър по време на изборни години. Очаквам, но поне първите два месеца и половина на годината всичко върви по план. Аз и моето министерство сме готови да разказваме на всички, колко прекрасно е да може да се харчи повече, но ние можем да си позволим само това, което е в рамките на бюджета. Преди избори се правят най-глупавите харчове във всяка една държава. Надявам се че с приемането на Пакта за финансова стабилност това веднъж завинаги ще изчезне от политическата ни култура.

И все пак понякога отпускате допълнителни средства за странни проекти като този за изграждане на инфраструктура между архитектурни и археологически паметници...

Да, разбира се, винаги има такива проекти. Но ние в Министерството на финансите ги гледаме един по един. Някои от тях като този за църквите е тема, която беше останала от миналата година, т.е. ние вече бяхме обещали да подкрепим проекта. Една голяма част от тези проекти са от миналата година, за които ние сме казали: "Вие си направете проекта, дайте ни разписките и квитанциите и ние тогава ще ви платим." По този начин средствата могат да се управляват доста по-добре. Защото понякога се отпускат пари, след което се оказва, че няма проект. Далеч съм от мисълта, че всички осъзнават, че България трябва да се отличава като страна с добра фискална дисциплина. Трябва от време на време да напомняме на колегите от Министерски съвет и на хора от всички политически партии, че бюджетът е един от стълбовете на стабилността в България.

Кой отговаря за финансирането на Агенцията по вписванията и за добрата поддръжка на Търговския регистър?

Министерството на правосъдието. Затова преди дни с Маргарита Попова и нейния екип бяхме в Лисабон, за да проучим опита на Португалия. Тя в рамките на 4-5 години е станала страната с най-добър регистър. Там един регистър поддържа информацията за собствеността върху фирми и всички движими и недвижими вещи. Идеята е да заимстваме португалския опит и да направим нещо подобно в България. Има и друга тема: дали регистърът трябва да се управлява от държавата, или може под формата на концесия да се предостави за управление на някаква бизнес организация.

Трябва ли достъпът до търговския регистър да е платен?

Да, според мен достъпът трябва да е платен, защото той предоставят услуга. Трябва да е платен, но таксата да е равна на стойността на самата услуга.

Тази такса не се ли плаща и в момента от фирмите, които се регистрират?

Не твърдя, че трябва допълнителна такса, а просто че трябва да има някаква себестойност на услугата.

Ще успеете ли да се справите през 2013 г., когато падежира голяма част от външния ни дълг, без да прибегнете към външно финансиране?

Външно финансиране в някакъв етап определено ще ни трябва, но просто сега не е моментът за това. До 2013 г. имаме достатъчно време.

Не рискувате ли лихвите да се вдигнат дотогава?

Не. Когато станах министър, още през първия месец при мен дойдоха инвестиционни банки, посредници, консултанти, независими икономисти и ми казаха, че сега е моментът да се взимат външни заеми, за да не се стига до МВФ, защото оттам нататък лихвите само ще се вдигат. Това беше август 2009 г. Оттогава досега лихвите всъщност не са се вдигнали. В последните месец – месец и половина, започнаха да се вдигат, но това може и да е краткотрайно явление. За мен по-важно всъщност не е как се вдигат лихвите средно за Европа: ЕЦБ преди няколко дни ясно каза, че на следващото събиране след 2-3 месеца ще започнат да вдигат базовия лихвен процент. За мен обаче водещо е как България може да се отдели от групата държави, към която по принцип е принадлежала, и съответно нашият лихвен процент да е по-нисък. В момента това всъщност се получава. Ние бяхме в една група за дълго време с Гърция и Румъния. Засега сме много под Гърция, много под Румъния, а напоследък сме по-ниско дори от Испания и се съревноваваме с Италия.